

Колкото се отнася до народното образование, то бѣ прѣдмѣтъ на единъ особенъ докладъ, който често се поменува и който заслужва това.

Стария режимъ се грижаше само за классическо образуване: въ 1789 година при различнитѣ университети имаше 562 гимназии които събираха 72,744 ученика. Но образованието на народа, смятано като дѣло на духовенството, бѣше твърдѣ занемарено и е много пѣти прѣдизвиквало оплаквания въ събранията на генералнитѣ щати; окръжнитѣ записки искаха желанието си по тоя въпросъ. Урежданieto на братството за християнскитѣ школи, което макаръ и да бѣше организирано съ чисто католическа цѣль, не бѣ даже дѣлото на духовенството: напротивъ то бѣ основно, като се е имало прѣдъ видъ несъстоятелността му, отъ Реймския каноникъ Ж. Б. де-ла-Салъ въ 1679 година и което ако и да съществуваше повече отъ единъ вѣкъ не възпитаваше повече отъ тридесетъ хиляди дѣца, даже по малко отъ половината ученици въ гимназиитѣ.

Слѣдователно отъ тая страна трѣбваше всичко отъ ново да се създава. Учредителното Събрание почна дѣлото, но ни то, нито слѣдующето немжиха да го довършѣтъ по нѣмание на време. Законопроекта развитъ отъ Талейрана въ единъ забѣлжителенъ докладъ, не можа даже да се вотира.

Свободата бѣ основата на тоя проектъ: всѣки френецъ има право да прѣподава. — Образованието трѣбва да бѣде всеобщо достояние и да е достъпно за всички безъ разлика на съсловие и възраст. На женското образование тамъ бѣше дадено важно значение. — Прѣдложения планъ обземаше всичкитѣ стѣпени на образованието. Той бѣше систематически расчитанъ върху политическитѣ дѣления на Франция: първа степенъ, приготвителна школа, съотвѣтствующа на общинскитѣ събрания; втора — гимназия, съотвѣтствующа на околийскитѣ и третя — окръжитѣ;